

Provincia magna est. – A provincia nagy.
 Pannonia provincia est. – Pannonia egy provincia.
 Provincia nostra est. – A provincia a miénk.

A latin mondatnak mindig igei állítmánya van. A latin – szemben a magyarral – nem ismeri a névszói állítmányt, a létigének szerepelnie kell a mondatban. (Természetesen előfordul – és nemcsak a létigével, hanem bizonyos összetett igealakoknál is –, hogy látszólag nem szerepel a szövegben ez az ige, de analógikus alapon odatendő.) A névszói állítmány csak jelen időben okozhat gondot, hiszen múlt és jövő időben a magyar is összetett állítmánnyal él (pl. „a provincia nagy volt; a provincia nagy lesz”).

Allítmány a latin mondatban

Bizonyos határozós viszonyok kifejezésére a latinban praepositíók szolgálnak (mint a magyarban a ragok és névutók). A praepositíókat három csoportra oszthatjuk. Vannak **csak accusativussal** állók (pl. *ad, per*), **csak ablativussal** állók (pl. *ex*) és olyanok is, amelyek **mindkettővel** állhatnak. Ez utóbbi típusnál a két eset között jelentésbeli különbség van: *accusativussal* hová?, *ablativussal* hol? kérdésre felel az ige kapott határozó. Pl. *in Pannoniam* – Pannoniába, *in Pannonia* – Pannoniában.

A praepositíók

A birtokos névmásokat az I. és a II. declinációban ragozzuk, és jelzőként egyes-
 tejük a *birtok* névvel, számával és esetével: *mea provincia* – az én tartományom; *poeta noster* – a mi költőnk etc. (Tehát a *birtokos* nembelisége figyelmen kívül hagyandó.)

Sze- mly	Sing.	Plur.
1. meus, -a, -um enyém, az én vmim	2. tuus, -a, -um tied, a te vmid	3. suus, -a, -um övé, az ő vmije
	noster, -tra, -trum mienk, a ti vmink	vester, -tra, -trum tietek, a ti vmietek
		suus, -a, -um övék, az ő vmijük

A birtokos névmás lehet a latin mondatban jelző vagy az összetett állítmány névszó része. Magyarra a birtokos személyjel segítségével fordítjuk.

A birtokos névmások

Pluralis	incolae Rōmāni	vicī nostrī	populī Rōmāni
incolās Rōmānōs	vicōs nostrōs	populōs Rōmānōs	
incolārum Rōmānōrum	vicōrum nostrōrum	populōrum Rōmānōrum	
incolis Rōmānis	vicis nostris	populis Rōmānis	
incolis Rōmānis	vicis nostris	populis Rōmānis	
			Abf.

...
 a decli-
 téré de-
 himne-
 a noster
 mleges-
 gmutat-
 anyzik a
 gy az -er
 k -er vé-
 s. Nem-
 gy ragoz-
 n a rago-
 nek el az
 égzödést
 ozzuk.
 (-a) az I.
 gződik és
 Minden
 dese van
 azt jelöli,
 égzöde-
 - föld, ta-
 sük helyén
 m, -i, n